

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRO 2014
M. RUGPJŪČIO 19 D. ĮSAKYMO NR. A1-416 „DĖL JAUNIMO GARANTIJŲ
INICIATYVOS ĮGYVENDINIMO TVARKOS APRAŠO“ PAKEITIMO**

2016 m. lapkričio 30 d. Nr. A1-641
Vilnius

P a k e i č i u Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2014 m. rugpjūčio 19 d. įsakymą Nr. A1-416 „Dėl Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo tvarkos aprašo“ ir jį išdėstau nauja redakcija:

**„LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL JAUNIMO GARANTIJŲ INICIATYVOS ĮGYVENDINIMO TVARKOS APRAŠO
PATVIRTINIMO**

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. kovo 24 d. nutarimo Nr. 330 „Dėl ministrams pavedamų valdymo sričių“ 1.6.1 ir 1.6.4 papunkčiais, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. liepos 17 d. nutarimu Nr. 892 „Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuostatų patvirtinimo“, 7.1 ir 7.4 papunkčiais ir siekdama užtikrinti Jaunimo garantijų iniciatyvos, finansuojamos Jaunimo užimtumo iniciatyvos ir Europos socialinio fondo lėšomis, įgyvendinimą:

1. T v i r t i n u Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo aprašą (pridedama).
2. P a v e d u įsakymo vykdymo kontrolę viceministrams pagal veiklos sritis.“

Laikinais einanti socialinės apsaugos ir
darbo ministro pareigas

Algimanta Pabedinskienė

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2014 m. rugpjūčio 19 d.

įsakymu Nr. A1-416

(Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2016 m. lapkričio 30 d.

įsakymo Nr. A1-641 redakcija)

JAUNIMO GARANTIJŲ INICIATYVOS ĮGYVENDINIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato Jaunimo garantijų iniciatyvos, finansuojamos Jaunimo užimtumo iniciatyvos ir Europos socialinio fondo lėšomis (toliau – Jaunimo garantijų iniciatyva), kurioje gali dalyvauti 15–29 metų amžiaus nedirbantys, nesimokantys ir mokymuose nedalyvaujantys asmenys, įgyvendinimo principus, įgyvendinančias institucijas, įgyvendinimo tvarką, veiklas, įgyvendinimo stebėseną.

2. Aprašas parengtas vadovaujantis 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1304/2013 dėl Europos socialinio fondo, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1081/2006 (OL 2013 L 347, p. 470), ir įgyvendinant Europos Sąjungos Tarybos 2013 m. balandžio 22 d. rekomendaciją dėl Jaunimo garantijų iniciatyvos nustatymo.

3. Apraše vartojamos sąvokos:

3.1. **Dalyvis** – tiesioginę naudą iš Jaunimo užimtumo iniciatyvos intervencijos gaunantis nedirbantis, nesimokantis ir mokymuose nedalyvaujantis jaunas asmuo, su kuriuo siejamos konkrečios Jaunimo užimtumo iniciatyvos intervencijos išlaidos.

3.2. **Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo partneriai** – atvirieji jaunimo centrai, atvirosios jaunimo erdvės, jaunimo ir su jaunimu dirbančios organizacijos, nevyriausybinės organizacijos, biudžetinės įstaigos, savivaldybės ir kiti viešieji juridiniai asmenys, kurie Jaunimo reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Jaunimo reikalų departamentas) direktoriaus nustatyta tvarka yra atrinkti teikti ankstyvosios intervencijos ir aktyvumo skatinimo paslaugas 15–29 metų amžiaus neaktyviems jauniems žmonėms (toliau – neaktyvus jaunas žmogus) ir 16–29 metų amžiaus bedarbiams (toliau – jaunas bedarbis).

3.3. **Jaunimo užimtumo iniciatyvos intervencija** – visos Jaunimo užimtumo iniciatyvos ir Europos socialinio fondo lėšomis finansuojamos dalyviui individualiai suplanuotos ankstyvosios intervencijos ir aktyvumo skatinimo bei integraciją į darbo rinką skatinančios veiklos ir subsidijuojami pasiūlymai.

3.4. **Neaktyvus jaunas žmogus** – nesimokantis, nestudijuojantis, nedirbantis pagal darbo sutartį ar savarankiškai, neturintis kitų darbo santykiams prilygintų teisinių santykių, nevykdantis neatlygintinio užimtumo veiklos, neieškantis darbo jaunas žmogus.

3.5. **Nedirbantys, nesimokantys ir mokymuose nedalyvaujantys jauni asmenys** (toliau – NEET) – jauni bedarbiai ir neaktyvūs jauni žmonės.

3.6. **Pasiūlymas** – savanoriškas darbdavio, mokymo įstaigos, praktikos ar stažuotės organizatoriaus siūlymas dirbti, mokytis (įskaitant pameistrystės profesinio mokymo organizavimo formą), dalyvauti praktikoje ar stažuotėje, kuris NEET leidžia suprasti, kad priimdamas pasiūlymą jis kartu prisiima ir su juo susijusius išipareigojimus. Pasiūlymas įforminamas sutartimi ar kitu dokumentu, kuriame išreikštas darbdavio, mokymo įstaigos, praktikos ar stažuotės organizatoriaus

sutikimas priimti NEET. Pasiūlymai gali būti subsidijuojami ir nesubsidijuojami. Subsidijuojamu pasiūlymu laikomas pasiūlymas dalyvauti savanoriškoje praktikoje arba stažuotėje, arba aktyvios darbo rinkos politikos priemonėse.

3.7. **Vietos Jaunimo garantijų iniciatyvos koordinatorius** – Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo partnerio darbuotojas, atsakingas už neaktyvių jaunų žmonių įtrauktį, ankstyvosios intervencijos ir aktyvumo skatinimo paslaugų teikimą ir (ar) organizavimą.

3.8. Kitos Apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos užimtumo rėmimo įstatyme, Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatyme, Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatyme, Lietuvos Respublikos jaunimo politikos pagrindų įstatyme, Lietuvos Respublikos savanoriškos veiklos įstatyme, Aktyvios darbo rinkos politikos priemonių įgyvendinimo sąlygų ir tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2009 m. rugpjūčio 13 d. įsakymu Nr. A1-499 „Dėl Aktyvios darbo rinkos politikos priemonių įgyvendinimo sąlygų ir tvarkos aprašo patvirtinimo“, Darbo rinkos paslaugų teikimo sąlygų ir tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2009 m. rugpjūčio 4 d. įsakymu Nr. A1-476 „Dėl Darbo rinkos paslaugų teikimo sąlygų ir tvarkos aprašo patvirtinimo“, Darbo rinkos stebėsenos sąlygų ir tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2009 m. rugpjūčio 4 d. įsakymu Nr. A1-473 „Dėl Darbo rinkos stebėsenos sąlygų ir tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Darbo rinkos stebėsenos sąlygų ir tvarkos aprašas), Atvirų jaunimo centrų veiklos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2012 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. A1-570 „Dėl Atvirų jaunimo centrų veiklos aprašo patvirtinimo“, Jaunimo darbuotojų veiklos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2013 m. gegužės 14 d. įsakymu Nr. A1-208 „Dėl Jaunimo darbuotojų veiklos aprašo patvirtinimo“, apibrėžtas sąvokas.

4. Jaunimo garantijų iniciatyva įgyvendinama 2014–2020 metais.

II SKYRIUS

JAUNIMO GARANTIJŲ INICIATYVOS ĮGYVENDINIMO PRINCIPAI

5. Įgyvendinant Jaunimo garantijų iniciatyvą, taikomi šie principai:

5.1. atvirumo – paslaugos ir veiklos teikiamos visiems NEET;

5.2. individualumo – paslaugos ir veiklos teikiamos individualizuotai, atsižvelgiant į individualius NEET gebėjimus, turimą darbo patirtį, kompetencijas, poreikius ir gyvenimo situaciją;

5.3. prieinamumo – paslaugos ir veiklos organizuojamos kuo arčiau NEET gyvenamosios vietos;

5.4. abipusio įsipareigojimo – teritorinė darbo birža (toliau – TDB) ar Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo partneris įsipareigoja užtikrinti kokybišką Jaunimo garantijų iniciatyvos paslaugų ir veiklų teikimą, pasiūlymo pateikimą laiku, o NEET įsipareigoja aktyviai įsitraukti į teikiamas paslaugas ir veiklas, siekti kuo greičiau rasti tinkamą darbą, mokymosi galimybes ar praktiką;

5.5. bendradarbiavimo – nedarbo problema yra kompleksinė, todėl turi būti sprendžiama kompleksiskai, pasitelkiant įvairių valstybės institucijų, nevyriausybinių ir verslo sektorių patirtį bei išteklius – socialiniai partneriai įtraukiami į paslaugų ir veiklų teikimo ir vertinimo procesą.

III SKYRIUS

JAUNIMO GARANTIJŲ INICIATYVĄ ĮGYVENDINANČIOS INSTITUCIJOS

6. Jaunimo garantijų iniciatyvą įgyvendina:

6.1. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija (toliau – Socialinės apsaugos ir darbo ministerija);

6.2. Lietuvos darbo birža prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Lietuvos darbo birža);

6.3. Jaunimo reikalų departamentas.

7. Jaunimo garantijų iniciatyvą įgyvendinančių institucijų funkcijos:

7.1. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija koordinuoja pavaldžių institucijų, įgyvendinančių Jaunimo garantijų iniciatyvą, veiklą, bendradarbiauja su darbdavių organizacijomis ir profesinėmis sąjungomis, su viešojo ir privačiojo sektoriaus organizacijomis, savivaldybėmis ir nacionalinio, regioninio bei vietos lygmens jaunimo organizacijomis;

7.2. Lietuvos darbo birža organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja TDB, taip pat ir jaunimo darbo centrų, paslaugų ir veiklų, įgyvendinant Jaunimo garantijų iniciatyvą, vykdymą, užtikrina metodinės pagalbos teikimą su jaunimu dirbantiems TDB darbuotojams, vykdo Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo stebėseną ir koordinuoja neaktyvių jaunų žmonių apskaitą Lietuvos darbo biržos informacinėje sistemoje, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai teikia ataskaitas apie Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo pažangą ir rodiklius;

7.3. Jaunimo reikalų departamentas organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo partnerių paslaugų ir veiklų, įgyvendinant Jaunimo garantijų iniciatyvą, vykdymą, užtikrina metodinės pagalbos teikimą su jaunimu dirbantiems darbuotojams, įgyvendina Nacionalinę jaunimo savanoriškos veiklos programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2013 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. A1-73 „Dėl Nacionalinės jaunimo savanoriškos veiklos programos patvirtinimo“, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai bei Lietuvos darbo biržai teikia ataskaitas apie Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo pažangą ir rodiklius.

IV SKYRIUS

JAUNIMO GARANTIJŲ INICIATYVOS ĮGYVENDINIMO TVARKA

8. Jaunimo garantijų iniciatyva įgyvendinama šiais etapais:

8.1. NEET, pageidaujančių dalyvauti Jaunimo garantijų iniciatyvos veiklose, identifikavimas, jų sutikimo dalyvauti Jaunimo garantijų iniciatyvos veiklose pasirašymas, dalyvio anketos, kurios formą nustato Lietuvos Respublikos finansų ministerija, užpildymas ir pasirašymas bei individualaus užimtumo veiklos plano (toliau – IUVP), kurio formą nustato Lietuvos darbo biržos direktorius, arba individualaus veiklos plano (toliau – IVP), kurio formą nustato Jaunimo reikalų departamento direktorius, kurį sudaro vietos Jaunimo garantijų iniciatyvos koordinatorius ir kuriame apibrėžiamos dalyviams teikiamos paslaugos, dalyvių išipareigojimai, numatomi tikslai, uždaviniai, veiklos, priemonės ir jų įgyvendinimo terminai, sudarymas;

8.2. pirminės jaunimo užimtumo iniciatyvos intervencijos (toliau – pirminė intervencija) įgyvendinimas, teikiant ankstyvosios intervencijos ir aktyvumo skatinimo priemones. Pirminės intervencijos priemonės dalyviams teikiamos per 4 mėnesius nuo dalyvio anketos užpildymo dienos. Pirminės intervencijos priemonės teikiamos, siekiant, kad dalyvis atviroje rinkoje gautų nesubsidijuojamą pasiūlymą dirbti, mokytis (įskaitant pameistrystės profesinio mokymo organizavimo formą), dalyvauti praktikoje ar stažuotėje. Dalyviams, kurie negavo nesubsidijuojamo pasiūlymo, siekiant išvengti neveiklumo ciklą, ne vėliau nei per 28 dienas baigus dalyvauti pirminės intervencijos priemonėse siūloma dalyvauti antrinės intervencijos priemonėse (gauti subsidijuojamą pasiūlymą), jei dalyvis dalyvavo ne mažiau nei 70 proc. IUVP ar IVP suplanuotų pirminės intervencijos priemonių laiko;

8.3. antrinės jaunimo užimtumo iniciatyvos intervencijos (toliau – antrinė intervencija) įgyvendinimas, teikiant integracijos į darbo rinką priemones (subsidijuojamus pasiūlymus).

9. NEET, pageidaujančių dalyvauti Jaunimo garantijų iniciatyvos veiklose, duomenis dalyvio statusui patvirtinti ir jo pasikeitimui, įsidarbinus ar pradėjus mokytis, nustatyti Lietuvos darbo birža ir Jaunimo reikalų departamentas sutikrina su šių registrų ar informacinių sistemų

duomenimis: Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos informacinė sistema, Mokesčių mokėtojų registru, Žemės ūkio ir kaimo verslo registru, Lietuvos darbo biržos informacinė sistema.

10. Neaktyvūs jauni žmonės identifikuojami ir IVP sudaromas taip:

10.1. siekiant nustatyti neaktyvių jaunų žmonių skaičių Lietuvoje, savivaldybių jaunimo reikalų koordinatoriai apibendrintą informaciją apie neaktyvius jaunas žmones kas ketvirtį renka iš savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyriaus, jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų, atvirųjų jaunimo centrų, atvirųjų jaunimo erdvių, teritorinių policijos komisariatų, probacijos tarnybos, seniūnijų, TDB, švietimo įstaigų, socialinės paramos, globos ir paramos organizacijų ir ją pateikia Jaunimo reikalų departamentui Jaunimo reikalų departamento direktoriaus nustatyta tvarka;

10.2. informaciją apie neaktyvius jaunas žmones renka vietos Jaunimo garantijų iniciatyvos koordinatorius, bendradarbiaudamas su savivaldybės jaunimo reikalų koordinatoriumi ir Aprašo 10.1 papunktyje nurodytomis bei kitomis institucijomis ir organizacijomis, taip pat vykdydamas darbą su jaunimu gatvėje – ieškodamas neaktyvių jaunų žmonių tose vietose, kur jie leidžia daugiausia laiko (parkuose, gatvėse, prekybos centruose, žaidimų aikštelėse, negyvenamuosiuose pastatuose), siekdamas užmegzti su jais (atskirais neaktyviais jaunais žmonėmis ar jų grupėmis) kontaktą ir įtraukti į Jaunimo garantijų iniciatyvos veiklas;

10.3. gavęs neaktyvaus jauno žmogaus sutikimą dėl duomenų tikrinimo, vietos Jaunimo garantijų iniciatyvos koordinatorius perduoda informaciją Jaunimo reikalų departamentui;

10.4. Jaunimo reikalų departamentas, vadovaudamasis Jaunimo reikalų departamento direktoriaus nustatyta tvarka, sutikrina Aprašo 9 punkte nurodytuose registruose ir informacinėse sistemose neaktyvaus jauno žmogaus atitiktį dalyvio kriterijams, priima sprendimą dėl dalyvio tinkamumo ir apie tai informuoja vietos Jaunimo garantijų iniciatyvos koordinatorių;

10.5. sprendimą dėl dalyvio tinkamumo gavęs vietos Jaunimo garantijų iniciatyvos koordinatorius ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo informacijos gavimo dienos kreipiasi į dalyvio kriterijus atitinkančius neaktyvius jaunas žmones, informuodamas apie galimybę ištraukti į Jaunimo garantijų iniciatyvos veiklas. Informacija neaktyviam jaunam žmogui teikiama elektroniniu paštu, telefonu ar kitais būdais, atsižvelgiant į aplinkybes;

10.6. vietos Jaunimo garantijų iniciatyvos koordinatorius pakartotinai kreipiasi į tuos neaktyvius jaunas žmones, kurie per 5 darbo dienas nuo informacijos apie galimybę ištraukti į Jaunimo garantijų iniciatyvos veiklas gavimo dienos neinformavo Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo partnerio apie savo apsisprendimą dalyvauti Jaunimo garantijų iniciatyvos veiklose;

10.7. jei per 5 darbo dienas nuo pakartotinio pasiūlymo pateikimo dienos neaktyvus jaunas žmogus neinformuoja Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo partnerio apie savo apsisprendimą dalyvauti Jaunimo garantijų iniciatyvos veiklose, su juo organizuojamas susitikimas bei pokalbis, dalyvaujant socialiniam darbuotojui, ir išsiaiškinama neaktyvaus jauno žmogaus padėtis ir poreikiai;

10.8. neaktyvus jaunas žmogus, sutikęs dalyvauti Jaunimo garantijų iniciatyvos veiklose, užpildo ir pasirašo Aprašo 8.1 papunktyje nurodytą dalyvio anketą. Ne vėliau kaip per 1 mėnesį nuo dalyvio anketos užpildymo dienos vietos Jaunimo garantijų iniciatyvos koordinatorius kartu su neaktyviu jaunu žmogumi sudaro IVP, numatydami teikiamas paslaugas, veiklas, jų teikimo terminus, kiekvienos šalies įsipareigojimus;

10.9. jei dalyviu tapęs neaktyvus jaunas žmogus atsisako dalyvauti Jaunimo garantijų iniciatyvos veiklose, tai nurodoma atsisakymo dalyvauti Jaunimo garantijų iniciatyvoje formoje, kurią tvirtina Jaunimo reikalų departamento direktorius;

10.10. vietos Jaunimo garantijų iniciatyvos koordinatorius, per 3 mėnesius neaktyviems jauniems žmonėms, kurie atsisakė dalyvauti Jaunimo garantijų iniciatyvos veiklose, įvertinęs neaktyvaus jauno žmogaus statusą, pakartotinai pateikia pasiūlymą dalyvauti Jaunimo garantijų iniciatyvos veiklose Aprašo 10.5–10.7 papunkčiuose nustatyta tvarka.

11. jauni bedarbiai identifikuojami ir IUVP sudaromas taip:

11.1. TDB, vadovaudamosi Darbo rinkos stebėsenos sąlygų ir tvarkos aprašu, registruoja NEET ir suteikia bedarbio statusą. Sutinkantys dalyvauti Jaunimo garantijų iniciatyvos veiklose jauni bedarbiai tai pažymi IUVP jo sudarymo metu;

11.2. jei jaunas bedarbis atsisako dalyvauti Jaunimo garantijų iniciatyvos veiklose, tai ir atsisakymo dalyvauti Jaunimo garantijų iniciatyvos veiklose priežastis nurodoma IUVP bei Apsilankymo kortelėje. Atsisakiusiam dalyvauti Jaunimo garantijų iniciatyvos veiklose jaunam bedarbiui toliau teikiamos kitos TDB paslaugos;

11.3. duomenys apie jaunus bedarbius, kurių bedarbio statusas panaikinamas dėl Lietuvos Respublikos užimtumo rėmimo įstatymo 4¹ straipsnio 5 dalies 5–6 punktuose nurodytų aplinkybių, per 5 darbo dienas perduodami Jaunimo reikalų departamentui Lietuvos darbo biržos direktoriaus nustatyta tvarka. Jaunimo reikalų departamentas informuoja vietos Jaunimo garantijų iniciatyvos koordinatorius ir jie tokiems neaktyviems jauniems žmonėms Aprašo 10.5–10.7 papunkčiuose nustatyta tvarka pateikia siūlymą toliau dalyvauti Jaunimo garantijų iniciatyvos veiklose.

V SKYRIUS

JAUNIMO GARANTIJŲ INICIATYVOS VEIKLOS

12. Pirminės intervencijos priemonės:

12.1. atsižvelgdamos į jauno bedarbio individualius poreikius bei tikslinę grupę, kuriai jis priskirtas vadovaujantis Lietuvos darbo biržos direktoriaus įsakymu nustatyta tvarka, TDB organizuoja ir (ar) įgyvendina šias ankstyvosios intervencijos ir aktyvumo skatinimo priemones:

12.1.1. pasirengusiems darbo rinkai jauniems bedarbiams:

12.1.1.1. papildomų gebėjimų ir kompetencijų ugdymo užsiėmimus (įtaigus prisistatymas darbo paieškos ir darbo situacijose, laiko, konfliktų ir stresinių situacijų valdymas, supažindinimas su realia darbo aplinka, įsidarbinimo galimybėmis regiono darbo rinkoje ir kiti gebėjimus ir kompetencijas ugdantys užsiėmimai);

12.1.1.2. neformaliojo profesinio mokymo programas, skirtas turimos profesijos kompetencijoms tobulinti. Prieš tapdami neformaliojo profesinio mokymo veiklos dalyviais, pasirengę darbo rinkai jauni bedarbiai turi dalyvauti papildomų gebėjimų ir kompetencijų ugdymo užsiėmimuose, kaip tai nurodyta Aprašo 12.1.1.1 papunktyje;

12.1.1.3. kitas ankstyvosios intervencijos ir aktyvumo skatinimo priemones;

12.1.2. nepasirengusiems darbo rinkai jauniems bedarbiams:

12.1.2.1. ugdomuosius užsiėmimus – motyvacines stovyklas, skirtas komandiniams įgūdžiams lavinti, savo stipriosioms ir silpnosioms savybėms atskleisti, motyvacijai aktyviai dalyvauti Jaunimo garantijų iniciatyvos veiklose didinti, dirbti ar mokytis ir tapti aktyvia visuomenės dalimi;

12.1.2.2. užsiėmimus grupėms, skirtus motyvacijai įvertinti, savęs pažinimui, pasitikėjimui savimi stiprinti, vidinei motyvacijai skatinti, atsakomybei suvokti, lyderystei suprasti, finansiniam raštingumui didinti, pasirengti aktyviam visuomeniniam gyvenimui ir kita;

12.1.2.3. darbo gebėjimų, profesinių interesų ir asmenybės bruožų identifikavimo paslaugas;

12.1.2.4. papildomus gebėjimus ir kompetencijas ugdančias paslaugas, teikiamas atsižvelgiant į jauno bedarbio polinkį:

12.1.2.4.1. į samdomą darbą:

12.1.2.4.1.1. supažindinimą su įsidarbinimo galimybėmis regiono darbo rinkoje;

12.1.2.4.1.2. įtaigus savęs pristatymo įgūdžių tobulinimą, bendraujant tiesiogiai su darbdaviais;

12.1.2.4.1.3. vizitus į vietos įmones, siekiant realiai supažindinti su darbo aplinka;

- 12.1.2.4.1.4. praktinį mokymą įmonėje padedant mentoriui;
- 12.1.2.4.1.5. kita;
- 12.1.2.4.2. į švietimo sistemą:
  - 12.1.2.4.2.1. supažindinimą su švietimo įstaigomis;
  - 12.1.2.4.2.2. įtaigaus prisistatymo įgūdžių tobulinimą;
  - 12.1.2.4.2.3. supažindinimą su profesija;
  - 12.1.2.4.2.4. vizitus į švietimo įstaigas, siekiant realiai supažindinti su mokymosi aplinka;
  - 12.1.2.4.2.5. neformaliu būdu įgytų kompetencijų vertinimą;
  - 12.1.2.4.2.6. kita;
- 12.1.2.4.3. į savarankišką užimtumą:
  - 12.1.2.4.3.1. individualios veiklos pagrindų mokymus;
  - 12.1.2.4.3.2. susitikimus su smulkiaisiais verslininkais gerajai patirčiai pasidalyti;
  - 12.1.2.4.3.3. mentorystę;
  - 12.1.2.4.3.4. kita;
- 12.1.2.5. išvažiuojamuosius seminarus – įsivertinimo, komandinių ir bendravimo įgūdžių tobulinimo mokymus per patirtį;
- 12.1.2.6. kita;
- 12.1.3. jauniems bedarbiams taip pat sudaromos sąlygos įgyvendinti Aprašo 12.2.9–12.2.11 papunkčiuose nurodytas priemones;
- 12.2. vietos Jaunimo garantijų iniciatyvos koordinatoriai neaktyviems jauniems žmonėms įgyvendina ir (ar) organizuoja šias ankstyvosios intervencijos ir aktyvumo skatinimo priemones:
  - 12.2.1. motyvavimo paslaugas, kuriomis siekiama sukurti aplinką ir organizuoti veiklas, motyvuojančias neaktyvų jauną žmogų būti aktyvų, atskleisti save ar (re)integruotis į darbo rinką ar švietimo sistemą;
  - 12.2.2. pagalbos pažįstant save paslaugas, kuriomis siekiama padėti jaunam neaktyviam žmogui įsivardyti savo poreikius, jausmus, baimes, jas atpažinti, suvokti ir mokytis valdyti;
  - 12.2.3. socialinių ir gyvenimo įgūdžių ugdymo paslaugas, kuriomis siekiama padėti neaktyviam jaunam žmogui įgyti tinkamų socialinių ir gyvenimo įgūdžių, galinčių palengvinti jo (re)integraciją į darbo rinką ar švietimo sistemą;
  - 12.2.4. neaktyvaus jauno žmogaus informavimo ir konsultavimo apie jo galimybes paslaugas, kuriomis siekiama patraukliomis formomis ir metodais informuoti ir konsultuoti neaktyvų jauną žmogų, padedant jam spręsti iškylančias problemas, sudaryti palankias sąlygas formuoti neaktyvaus jauno žmogaus asmenybei ir jo (re)integracijai į darbo rinką ar švietimo sistemą;
  - 12.2.5. vaiko minimalios priežiūros paslaugas, kurių tikslas – įgyvendinti veiklas, padedančias siekti teigiamų elgesio pokyčių (re)integruojantis į švietimo sistemą;
  - 12.2.6. tarpininkavimo su švietimo įstaigomis paslaugas, kuriomis siekiama, glaudžiai bendradarbiaujant su ugdymo įstaigomis, padėti neaktyviam jaunam žmogui (re)integruotis į švietimo sistemą;
  - 12.2.7. tarpininkavimo su TDB paslaugas, kuriomis siekiama, glaudžiai bendradarbiaujant su TDB, padėti neaktyviam jaunam žmogui (re)integruotis į darbo rinką;
  - 12.2.8. įtraukimo į visuomenei naudingą veiklą paslaugas, kurių tikslas – sudaryti sąlygas neaktyviam jaunam žmogui įsitraukti į visuomeninę veiklą, įgyti veiklos atlikimo ir organizavimo patirties;
  - 12.2.9. savanorystės vietos paieškos paslaugas, kuriomis siekiama užtikrinti sklandų NEET palydėjimą iki savanorystės vietos, atitinkančios jo poreikius ir galimybes;
  - 12.2.10. savanoriškos veiklos atlikimo organizavimo, mentorystės savanoriškos veiklos metu paslaugas, kuriomis siekiama sklandžiai organizuoti NEET savanorišką veiklą, užtikrinant jo

dalyvavimą visose jam numatytose veiklose, siekiant įgyti įgūdžių, padedančių re(integruoti) į darbo rinką ar švietimo sistemą;

12.2.11. mokymų savanoriams savanoriškos veiklos metu paslaugas, kuriomis siekiama tobulinti NEET asmenines, socialines ir profesines kompetencijas;

12.3. Aprašo 12.2.1–12.2.11 papunkčiuose nurodytos priemonės teikiamos pagal neaktyvaus jauno žmogaus individualius poreikius ir atsižvelgiant į tai, kokį pasiūlymą neaktyvus jaunas žmogus pageidauja gauti:

12.3.1. siekiant sudaryti sąlygas (re)integruoti į švietimo sistemą:

12.3.1.1. neaktyviam jaunam žmogui nuo 15 iki 18 metų amžiaus teikiamos Aprašo 12.2.1–12.2.6 ir 12.2.8 nurodytos priemonės;

12.3.1.2. neaktyviam jaunam žmogui nuo 19 iki 29 metų amžiaus teikiamos Aprašo 12.2.1–12.2.4, 12.2.6 ir 12.2.8 nurodytos priemonės;

12.3.2. siekiant sudaryti sąlygas neaktyviam jaunam žmogui nuo 16 iki 29 metų amžiaus (re)integruoti į darbo rinką, teikiamos Aprašo 12.2.1–12.2.4, 12.2.7 ir 12.2.8 nurodytos priemonės;

12.3.3. siekiant sudaryti sąlygas neaktyviam jaunam žmogui nuo 16 iki 29 metų amžiaus atlikti kokybišką praktiką, teikiamos Aprašo 12.2.1, 12.2.2 ir 12.2.8 nurodytos priemonės;

12.3.4. siekiant sudaryti sąlygas motyvuotam neaktyviam jaunam žmogui nuo 16 iki 29 metų amžiaus (re)integruoti į darbo rinką ir (ar) švietimo sistemą arba atlikti praktiką (stažuotę), teikiamos Aprašo 12.2.9–12.2.11 nurodytos priemonės.

13. Jauniems bedarbiams ir neaktyviems jauniems žmonėms pagal poreikį papildomai gali būti teikiamos specialistų (psichologų, teisininkų, kita) paslaugos.

14. Antrinės intervencijos priemonės yra taikomos jauniems bedarbiams ir neaktyviems jauniems žmonėms, nusprendusiems registruotis TDB. Tokiu atveju, kai neaktyvus jaunas žmogus, baigęs dalyvauti pirminės intervencijos priemonėse, organizuotose Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo partnerių, užsiregistruoja TDB ir jam yra suteikiamas bedarbio statusas, jam siūloma gauti subsidijuojamą pasiūlymą. Prireikus tokiam neaktyviam jaunam žmogui taip pat gali būti pasiūlyta kartoti pirminę intervenciją, dalyvaujant pirminės intervencijos priemonėse, skirtose jauniems bedarbiams, kaip tai numatyta Aprašo 12.1 papunktyje. Jaunam bedarbiui, kuris išsiregistravo iš TDB arba kurio bedarbio statusas buvo panaikintas dėl Lietuvos Respublikos užimtumo rėmimo įstatymo 4¹ straipsnio 5 dalies 5–6 punktuose nurodytų aplinkybių ir kuris tapo neaktyviu jaunu žmogumi, norinčiam toliau dalyvauti Jaunimo garantijų iniciatyvos veiklose, gali būti pasiūlyta kartoti pirminę intervenciją, dalyvaujant pirminės intervencijos priemonėse, skirtose neaktyviems jauniems žmonėms, kaip tai numatyta Aprašo 12.3 papunktyje.

15. TDB, atsižvelgdamos į jauno bedarbio išsilavinimą ir pasirėngimą integruotis į darbo rinką, vadovaudamosi Lietuvos Respublikos užimtumo rėmimo įstatymu, siūlo dalyvauti šiose integracijos į darbo rinką priemonėse:

15.1. profesinio mokymo;

15.2. remiamojo įdarbinimo (įdarbinimas subsidijuojant, darbo įgūdžių įgijimo rėmimas, darbo rotacija);

15.3. bedarbių teritorinio judumo rėmimo;

15.4. savanoriškos praktikos;

15.5 darbo įgūdžių įgijimo pagal dvišalę darbo įgūdžių įgijimo sutartį.

VI SKYRIUS

JAUNIMO GARANTIJŲ INICIATYVOS ĮGYVENDINIMO STEBĖSENA

16. Įgyvendinant Jaunimo garantijų iniciatyvą, vykdoma nuolatinė stebėseną, kuri apima duomenų apie NEET, dalyvaujančius Jaunimo garantijų iniciatyvos veiklose, jų dalyvavimo eigą, pasiekimus ir kitos informacijos rinkimą bei analizę.

17. Siektinos Jaunimo garantijų iniciatyvos rodiklių reikšmės yra patvirtintos 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 7 prioriteto „Kokybiško užimtumo ir dalyvavimo darbo rinkoje skatinimas“ 7.4.1 konkrečiame uždavinyje „Sumažinti nedirbančio, nesimokančio ir mokymuose nedalyvaujančio 15–29 m. amžiaus jaunimo skaičių“.

18. Jaunimo garantijų iniciatyvos stebėsenos rodikliai skaičiuojami vadovaujantis 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 1K-499 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“.

19. Pasiūlymai, kurių trukmė mažiau nei 28 dienos, nėra priskiriami prie rezultato rodiklių.
